

FORANTIK

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

Efteråret 2015

FORANTIK 17

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

Lindevej 41, 7600 Struer

Tlf 2479 7519 E-mail: hammitz@gmail.com

Hjemmeside: www.antikhistorie.dk

Tryk: www.reklamika.dk

CVR Nummer 0033556462

Bankforbindelse: Sparekassen Vendsyssel Reg. 9070 konto 1625349725

Bestyrelse:

Kontaktperson og kasserer: Henry Ammitzbøll, Lindevej 41, Asp, 7600 Struer

Tlf. 2479 7519 Mail: hammitz@gmail.com

Sekretær: Tove Husted Christensen, Svinget 8, 7500 Holstebro

Tlf. 2077 0408 Mail: tovehustedc@gmail.com

Redaktør: Lars Korshøj, Gl. Kirkevej 22, 7400 Herning.

Tlf. 9712 7328 og 6178 7003 Mail: b.l.korshoj@gmail.com

Carsten Bagger Nielsen, Strøget 37, 1-3, 7430 Ikast.

Tlf. 4046 6915 Mail: carsten.bagger@mvb.net

Finn Hansen, Drosselvej 2, Bredal, 7600 Struer

Tlf. 9785 2635 Mail: kf@mhx.dk

Jens Erik Stigaard, Sølystvej 45, 7620 Lemvig

Tlf. 3165 1541 Mail: jens.erik@stigaard.net

Antik-Historisk Selskab er oprettet maj 2006 på initiativ af en række antikvitetsinteresserede mennesker i Midt- og Vestjylland. I selskabets vedtægter er anført, at selskabets virkeområde primært er det midt- og vestjyske område, og "Selskabets formål er inden for sit geografiske virkeområde gennem foredrag og kurser samt ved kulturelle og debatskabende arrangementer inden for den folkeoplysende ramme at formidle viden og udveksle erfaringer omkring antikviteter og den kulturhistorie, der er knyttet til disse. Derudover afvikles der ekskursioner med samme formål".

Nye medlemmer optages i selskabet ved henvendelse til et af bestyrelsens medlemmer. Det årlige kontingent udgør kr. 200.- for et fuldt medlemskab. I forbindelse med et fuldt medlemskab kan også optages associerede medlemmer til halvt kontingent – Associerede medlemmer har ikke stemmeret på generalforsamlingen, men deltager på lige fod med andre i selskabets arrangementer.

FORANTIK: ISSN 1902-5467 (Papir-udgaven)

FORANTIK: ISSN 1902-5483 (Online-udgaven)

Noget om spørgeskema og om Quistgaard.

I forbindelse med generalforsamlingen den 5. maj 2015 uddelte bestyrelsen et spørgeskema om medlemsønsker.

Af besvarelserne kan vi se, at mange synes, at Antik Loppemarkedet i Holstebro Aktivitetscenter var en rigtig god oplevelse, som gerne må gentages.

Mange ønsker flere udflugter til museer og udstillinger, gerne som busture, og mange ønsker kurser om antikviteter og design, gerne som eftermiddagsarrangementer i vinterhalvåret. Endvidere at der ved arrangementerne bliver afsat god tid til kommentarer til vores medbragte effekter.

Rigtig mange gav udtryk for tilfredshed med bestyrelsens arbejde, og der kom ikke mange konkrete forslag til fremtidige arrangementer.

Fra bestyrelsens side, siger vi tak for deltagelse og for tilfredsheden.

Tilbage i 2011 arbejdede den daværende bestyrelse, især Louise Westenholz på et arrangement "I Quistgaards univers", men på grund af sygdom blev arrangementet om Jens Harald Quistgaards (1919 – 2008) design aflyst.

Vi skal gøre opmærksom på, at der den 29. august 2015 åbner en udstilling "DANSK DESIGN BY QUISTGAARD" på Heart (Herning Kunstmuseum), så nu er der mulighed for at indhente noget af det forsømte.

Oven i købet kan man komme gratis på Heart den 5. – 6. september 2015, hvis man medbringer dåseåbneren "hajfinne", det gælder både den originale fra Rådved og kopier heraf. Se mere på www.heartmus.dk

Lars Korshøj

Forsiden: Gamle køkkenting. Bl.a. blåmaljeret køkkentøj produceret hos Glud & Marstrand i årene 1895 – 1966 samt opbevaringsglas til kaffe og the i opalhvidt glas produceret hos Fyens Glasværk, katalog 1910.

Indtryk fra Antik Loppemarkedet.

Antik Loppemarked 2015

For første gang i selskabet historie havde vi den 12. april arrangeret Antik Loppemarked, som blev afholdt i Aktivitetscentret i Holstebro. Vi havde lejet både den gamle gymnastiksal og den store samlingsal.

På markedet var der 16 stande med salg af antikviteter og bedre lopper. Desuden havde Benny Boysen en stand med vurdering af besøgendes medbragte antikviteter og lopper, Asger Andersen, Jens Erik Stigaard og Lars Korshøj havde lavet en udstilling af gamle/antikke drikkeglas i tre glasmontre og Henry Ammitzbøll havde en stand med information om AHS i form af brochurer samt gamle og nye Forantik. Jens Erik Stigaard fik ved montrene snakket med mange besøgende om gamle/antikke glas.

Aktivitetcentret havde åbnet for cafeteriet hele dagen, og det var der mange, som benyttede sig af.

Om formiddagen var der mange besøgende, mens eftermiddagen var mere stille. Men arrangementet var som helhed vellykket, og vi fik mange roser af de besøgende.

Hvorvidt det skal laves til et årligt tilbagevendende begivenhed, vil bestyrelsen tage stilling til i efteråret. Vi har nu gjort os vore første erfaringer. Meget fungerede godt, men der er bestemt også ting, som skal ændres næste gang.

Alt i alt en positiv oplevelse.

En aften med Torben Kronow om ”Glæden ved at samle”.

Onsdag den 11. marts 2015 i Salen i Aktivitetscentret Holstebro fortalte Torben veloplagt om sit liv som samler.

Han begyndte som 6 årig i 1957 at samle på glansbilleder og påklædningsdukker, og derefter har han samlet på mange forskellige ting, eksempelvis blå emalje, udstoppede dyr, bøger om antikviteter, gult bornholmsk lertøj, Hjorth figurer, emner fra Thomas Dam og ikke mindst drikkeglas, såvel danske, norske, tyske som engelske.

Torben fortalte, at han først og fremmest samler glas med hjertet, men glassenes alder betyder også meget.

Endvidere fortalte Torben om, hvordan han og et par kammerater i barndomstiden besøgte arkæologiske udgravninger i København efter arkæologernes arbejdstid og bl.a. fandt kridtpiber. Endvidere om, at han flere gange har truffet og udvekslet lertøj med Louis Ehlers.

Indimellem har Torben solgt ud af en eller flere af samlingerne, lige nu er han i færd med at sælge en samling på omkring 300 dele bornholmsk lertøj.

Det var en hyggelig og meget inspirerende aften.

Antik-Historisk Selskab indbyder til årets bustur til
CLAY Keramikmuseum Danmark,
Middelfart

Tidligere Grimmerhus, men nu genåbnet efter stor om- og tilbygning.

Se mere på www.claymuseum.dk

- Tidspunkt:** Lørdag den 12. september 2015.
- Program:**
- Kl. 07.30 Opsamling på P-pladsen ved Egekirkegården, Viborgvej 69, Holstebro. Vi kører i år med Brøchners Biler, Sunds.
- Kl. 08.00 Opsamling på P-pladsen ved fordeleringen/rundkørslen, hvor motortrafikvejen/motorvejen krydser Sundsvej/Viborgvej i Herning.
Pause på Skærup Rasteplads, hvor vi drikker en kop kaffe/the, medbragt af bestyrelsen.
- Kl. 10.00 Vi ankommer til Kjærs Antik, Håre, Gelsted, som er en 400 kvadratmeter stor blandet antikvitetshandel. Mulighed for at gøre en god handel. Se mere på www.antik-kjaers.dk
- Kl. 11.45 Middag på Gelsted Kro. Menu: Farseret svinemørbrad m/friske grøntsager, hvide kartofler og champignonsauce samt hjemmelavet is m/nødder, karamel, chokolade osv. Drikkevarer betaler vi selv.
- Kl. 13.30 Omvisning på CLAY Keramikmuseum. Varighed: 45 minutter. Derefter er der mulighed for selv at se de spændende udstillinger.
- Kl. 15.30 Hjemturen starter. Vi forventer at være i Herning kl. 17 og i Holstebro kl. 17.30.
- Pris:** 350 kr. pr deltager, som indsættes på vores nye konto i Sparekassen Vendsyssel: reg.nr. 9070 kontonr. 1625349725 samtidigt med tilmelding.
- Tilmelding:** Snarest og **senest søndag den 30. august 2015**. Vi har plads til max. 30 deltagere.
Tilmelding sker efter "først til mølle princippet".
Carsten Bagger, tlf. 40466915, mail: carsten.bagger@mvb.net
eller
Lars Korshøj, tlf. 97127328/61787003, mail: b.l.korshoj@gmail.com

Hyggeeftermiddag i Gæstgivergården Phønix, Holstebro søndag den 25. januar 2015.

Jens Erik Stigaard, som er samler af snapseglas, fortalte om snapseglassets historie i kulturhistorisk sammenhæng og fremviste mange eksempler på tidstypiske snapseglas fra sin store samling.

Se Jens Eriks beskrivelse på næste side.

Benny Boysen kommenterede/vurderede vores medbragte ”kæreste eje”, og senere fortalte han om et nyt udstillingsprojekt, han er involveret i, som er i gang med at blive opbygget i ”De Røde Barakker” i Thyborøn. Det må blive mål for et kørselv-arrangement på et senere tidspunkt.

Indimellem sang vi vinterens sange akkompagneret af Carsten Bagger på harmonika, og snakket gik livligt i det fyldte lokale.

Alt i alt en rigtig hyggeeftermiddag.

Tidstypiske snapseglas i kulturhistorisk sammenhæng.

I et brev, skrevet af adelsmand Knud Bille i 1528, beskriver han noget klart, stærkt vand "Aqua Vita", der hjælper imod alle indvortes "krankdomme", som mennesker måtte have. Dette vand fik i daglig tale navnet brændevin efter fremstillingsmetoden. Danmarks første produktion af drikkeglas foregik i perioden 1550 – 1610 i skovene ved Himmelbjerget, deraf navnet Glarbo. Da produktionen krævede meget store mængder træ til opvarmning, blev produktionen opgivet, så efter 1610 importerede man drikkeglas fra Europa, primært fra Norge. Da Danmark afstod Norge til Sverige i 1814 blev produktionen genoptaget i Danmark i 1825.

I perioden 1530 – 1825 drak almuen udelukkende af bægge fremstillet af træ, lertøj eller tin, eller man drak af flasken. Adelsmænd drak typisk brændevin af sølv- eller tinbægge, hvorimod deres fruer drak af glas.

Hjemmebrænding blev ved lov forbudt i 1689. I 1840 var der i Danmark ca. 2.000 brændevins/snapsefabrikker med en årlig produktion på 50 millioner flasker.

Derudover fandtes der minimum 50.000 hjemmebrænderier med en skønsmæssig ulovlig produktion på 300 millioner flasker.

I 1843 blev der givet frit lejde til de hjemmebrændere, der afleverede deres udstyr mod betaling af kobberet. 11.000 tog imod tilbuddet.

Størrelsen af en genstand blev i perioden 1880 – 1914 gradvist sænket fra 6 cl til 1,2 cl. Selv om udskænkningstedernes pris forblev uændret, fik det ingen indvirkning på drikkeriet.

I 1917 – under den radikale indenrigsminister Ove Rode – valgte man at forhøje afgiften på brændevin/snaps fra 99 øre til 11 kroner pr. flaske, og det virkede.

Begrundelsen var både et voldsomt pres fra den indflydelsesrige afholdsbevægelse, og at de store mængder korn, der blev brugt til produktionen, under 1. verdenskrig skulle anvendes til regulære fødemidler. 6 år senere var 80 procent af produktionen lukket.

Indtil 1969 kunne læger udskrive recept på brændevin og rødvin, så syge slap for afgiften.

Danske snapseglas blev indtil omkring 1920 fremstillet som kopier af glas fra udlandet og enkelte glas efter idé af glasmageren. Efter 1925 er de danske glas næsten alle af dansk design.

De ca. 100 medbragte glas præsenteres i de typiske periodesammenhænge. Den glæde, som et skønt glas fyldt snaps stadig giver os, kan vi takke munken og alkymisten Arnaud de Villeneuve for, da det var ham, der i år 1300 destillerede halvdårlig vin og fremtryllede klart vand:

"Eau de Vie" – livets vand.

Jens Erik Stigaard

1918
FAF
(Folk Ateliern Foreningen)
Lille Lærke -
du sang saa glad
Og gjorde mig
fro tilmode
Nu maa vi to -
vist skilles ad
Det siger -
Hr. Ove Rode

Generalforsamling den 5. maj 2015.

Referat fra generalforsamlingen findes på vores hjemmeside

www.antikhistorie.dk

I forbindelse med generalforsamlingen holdt kunstformidler Peter Haarby, Holstebro et meget, meget morsomt lille foredrag om ”Samler-manier”.

I den forbindelse afslørede han sit eget samlerobjekt, nemlig ”hulleklippere”. Han troede engang, at han var alene om at samle hulleklippere, men han oplevede på et loppemarked, at en hulleklipper, han ville vende tilbage til for at købe, var blevet købt af en anden, så han blev klar over, at der er andre samlere af hulleklippere.

Da det efterhånden er blevet svært for ham at finde interessante hullemaskiner, har han kastet sig over et nyt samlerområde, ”hæftemaskiner”.

Flaskeaften med Poul Gadegaard Lyng

tirsdag den 27. oktober 2015 kl. 19.00 i

Holstebro Aktivitetscenter, Danmarksgade 13, 7500 Holstebro.

Poul Lyng startede for 40 år siden med at samle nogle klare sodavandsflasker, som han brugte til at fremstille kryddersnaps. Imidlertid kunne han efterhånden godt se, at sodavandsflasker og snaps ikke passede sammen, så han måtte finde andre flasker.

Gennem årene er samlingen af flasker vokset støt, og han har på sin hjemmeside www.antikflasker.dk systematiseret og beskrevet flaskerne. Gennem de senere år har han fotograferet og beskrevet flasker med henblik på at udgive en bog om danske flasker.

Poul Lyng vil denne aften fortælle om og vise os eksempler på danske flasker, og han vil fortælle om sit projekt med at udgive bogen om danske flasker.

Alle er velkomne til at medbringe gamle/antikke flasker, som Poul vil kommentere/vurdere.

Pris inklusiv kaffe/the: 60 kr.

Tilmelding senest fredag den 23. oktober 2015 til

Tove Husted Christensen, tlf. 20770408, e-mail:

tovehustedc@gmail.com, eller

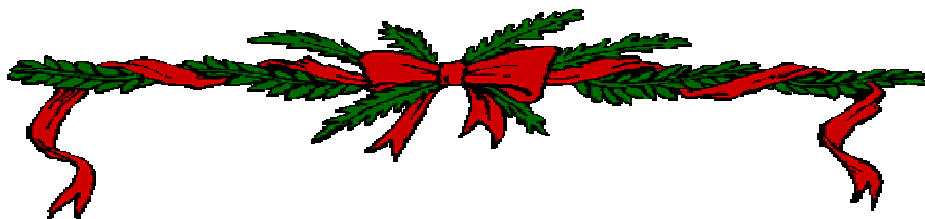
Lars Korshøj, tlf. 97127328 mob. 61787003, e-mail:

b.l.korshoj@gmail.com

Kalender.

Lørdag den 12. september 2015	Bustur til Kjærs Antik, Gelsted og CLAY Keramikmuseum, Middelfart.
Tirsdag den 27. oktober 2015	Foredrag med Poul Gadegaard Lyng i Holstebro Aktivitetscenter.
Tirsdag den 1. december 2015	Julehygge i Gæstgivergården Phønix, Holstebro.
Søndag den 24. januar 2016	Hyggeeftermiddag.
Søndag den 10. april 2016	Antik Loppemarked.
Lørdag den 10. september 2016	Udflugt med bus.

Julehygge.

Vores årlige julehygge afholdes i
Gæstgivergården Phønix,
Sønderlandsvej 21, 7500 Holstebro
tirsdag den 1. december 2015 kl. 18.30.

Ninna Bernth-Andersen fortæller om sine samlinger af hhv. keramik fra Michael Andersen, Bornholm og sølvarmbånd, Jenny Melchiorsen læser juleeventyr, vi synger julesange akkompagneret af Carsten Bagger på harmonika, og der vil være knas og quiz ved Dorthe Hesselager.

Tilmelding senest mandag den 23. november 2015 til Kathrine Jørgensen, tlf. 97164044, mobil 20521664, e-mail: kathrineregner@mail.dk eller Dorthe Hesselager, tlf. 75805087, mobil 50530337, e-mail: dkh-o@mail.tele.dk